

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

Factors Affecting Schools Effectiveness in Prachinburi Province
Under The Secondary Educational Service Area Office 7

พนพร รัตนประสบ, ภารดี อนันต์นาวิ, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 260 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .26 ถึง .75 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .85 และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านการบริหารของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .28 ถึง .81 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .91 และด้านบุคลากร มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .29 ถึง .75 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .82 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษา ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและด้านบุคลากร จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและปัจจัยด้านบุคลากร โดยรวมและรายด้านสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร และด้านบุคลากรส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การกำหนดตัวชี้วัด (X₁₁₂) การพัฒนาครู (X₂₂) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X₁₁₃) และงบประมาณ (X₁₂₁) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (Y) มีค่าอำนาจพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 47.80 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.11 + .191(X_{112}) + .209(X_{22}) + .172(X_{113}) + .140(X_{121})$$

หรือในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .247(Z_{112}) + .282(Z_{22}) + .230(Z_{113}) + .168(Z_{121})$$

คำสำคัญ : ปัจจัย, ประสิทธิผลของโรงเรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

Abstract

The purpose of this was to study factors affecting schools effectiveness in Prachinburi province under the Secondary Educational Service Area Office 7. The sample consisted of 260 teachers in Prachinburi province under the secondary educational service area office 7. The instruments used for the data collecting were a checklist and five leveled rating scale questionnaire divided into 2 parts including the factors affecting the schools effectiveness in Prachinburi, the coefficient of item discrimination ranged from .26 to .75 and the reliability was .85, the second part of questionnaire was a administration factors that coefficient of item discrimination ranged from .28 to .81 and the reliability was .91, and personnel factors that coefficient of item discrimination ranged from .29 to .75 and the reliability was .82. The data was analyzed by using the computer program. The statistic utilized in analyzing the data was arithmetic mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, multiple regression analysis and stepwise multiple regression analysis.

The findings of the research indicate as follows:

1. The schools effectiveness, administration and personnel factors in Prachinburi province under the Secondary Educational Service area Office 7 in overall and each aspect were rated at a high level.
2. The administration and personnel factors had Prachinburi province .01 levels with the schools effectiveness in Prachinburi Province under the Secondary Educational Service area Office 7 in over all aspects and each aspect has positive relationship at the medium level and statistically significant at difference at the .01 level.
3. The administration and personnel factors affecting with schools effectiveness in Prachinburi province under the Secondary Educational Service area Office 7 statistically significant at the .01 level.
4. The vision identification (X_{112}), teacher development (X_{22}), intellectual stimulation (X_{113}) and budget (X_{121}) were the best predictors of the effectiveness of schools in Prachinburi province under the Secondary Educational Service area Office 7 (Y) with 47.80 percent that could be written in the form of raw score equation as:

$$\hat{Y} = 1.11 + .191(X_{112}) + .209(X_{22}) + .172(X_{113}) + .140(X_{121})$$

and in the standard equation as.

$$\hat{Z} = .247(Z_{112}) + .282(Z_{22}) + .230(Z_{113}) + .168(Z_{121})$$

Keywords : Factors, School Effectiveness, Secondary Educational Service Area Office 7

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 นับเป็นกฎหมายแม่บทของการศึกษา ที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยการศึกษไทย ในปัจจุบันนี้กระทรวงศึกษาธิการต้องการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 การศึกษามุ่งพัฒนาคน ยึดมั่นในระบบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพการศึกษาตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำทางวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี ที่จะนำไปสู่การจัดและการบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Robbins, 1978 : 3)

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยแรกคือปัจจัยด้านผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและวิสัยทัศน์ในการบริหารงานของผู้บริหาร ปัจจัยที่สองคือปัจจัยด้านครูผู้สอนซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณภาพการสอน ความพึงพอใจในการทำงานของครู ปัจจัยสุดท้ายคือปัจจัยด้านสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และวัฒนธรรมในการบริหารโรงเรียนให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีโรงเรียนอยู่ในสังกัดประกอบด้วยจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 63) ซึ่งที่อยู่ในแต่ละจังหวัดจะแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น และพบว่ามีปัญหาในการบริหารและข้อจำกัดในการปฏิบัติงานจำนวนมากส่วนใหญ่เกิดจากการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ใช้อำนาจในการตัดสินใจเองเป็นส่วนใหญ่ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารน้อย ส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ต่ำลง เป็นสาเหตุให้คุณภาพนักเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, 2557) อีกทั้งยังพบว่าการย้ายกลับภูมิลำเนาของครู มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนที่ไม่ต่อเนื่องและเวลาไม่เพียงพอ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละรายวิชาลดลง

จากข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เพื่อสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร และปัจจัยด้านบุคลากร จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากรกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จากปัจจัยด้านการบริหาร ของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 773 คน ปีการศึกษา 2559 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดอำเภอ ในจังหวัดปราจีนบุรีเป็นเกณฑ์ในการสุ่ม ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	ครูผู้สอน	โรงเรียน	ครูผู้สอน
เมืองปราจีนบุรี	4	301	4	101
กบินทร์บุรี	5	183	5	62
นาดี	2	37	2	13
บ้านสร้าง	2	42	2	14
ประจันตคาม	3	102	3	34
ศรีมหาโพธิ์	2	72	2	24
ศรีมโหสถ	1	36	1	12
รวม	19	773	19	260

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบจัดประเภท (Rating Scale) 5 ช่วงคะแนน จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 2 ตอน โดยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) อยู่ระหว่าง .26 ถึง .75 และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามและทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 260 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและรับคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 260 ฉบับ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาและปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 สถิติที่ใช้คือค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
2. การทดสอบความสัมพันธ์ “ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7” สถิติที่ใช้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product-Moment Correlation)
3. การทดสอบความสัมพันธ์ “ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร สามารถส่งผลประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต7” สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4. การทดสอบความสัมพันธ์ “ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร ปัจจัยด้านบุคลากร สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต7” สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและปัจจัยด้านบุคลากรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ดังนี้

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและครูมีการศึกษาความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ ครูมีการพัฒนาความรู้ความสามารถและปรับพฤติกรรมการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

1.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน นักเรียนระดับชั้นสูงมีความกระตือรือร้นในการศึกษาต่อ นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อยและอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนและนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง

1.3 ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา และปรับปรุงโรงเรียนในทุกด้าน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูมีการนำผลจากการประเมินนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาและปรับปรุง

1.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารและครูร่วมแก้ปัญหาสถานศึกษาด้วยความสามัคคี ผู้บริหารดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและผู้บริหารและครูปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้นในโรงเรียน

2. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและด้านบุคลากร จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถสรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสนับสนุนทรัพยากร และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาดังนี้

2.1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการตั้งความหวังในผลงานไว้สูงด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการยอมรับในเป้าหมายของกลุ่ม ส่วนอันดับสุดท้ายได้แก่ด้านการสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล

2.1.2 การสนับสนุนทรัพยากรของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งบประมาณ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 ปัจจัยด้านบุคลากร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครู

2.2.1 การจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียน การสอนและครูมีการเสริมแรงผู้เรียนอยู่เสมอส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.2 การพัฒนาครู โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดให้ครูได้รับการอบรมตามรายวิชาที่สอน โรงเรียนมีการนิเทศและประเมินการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนจัดให้มีการศึกษา ดูงาน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูเรียนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและปัจจัยด้านบุคลากรโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหาร และปัจจัยด้านส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี วิสัยทัศน์ การพัฒนาครู การกระตุ้นการใช้ปัญญา และงบประมาณ ตามลำดับ

5. การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_{112}) การพัฒนาครู (X_{22}) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_{113}) และงบประมาณ (X_{121}) สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ภาพรวมได้ร้อยละ 47.80 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.11 + .191(X_{112}) + .209(X_{22}) + .172(X_{113}) + .140(X_{121})$$

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 คือ การกำหนดหรือสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .247(Z_{112}) + .282(Z_{22}) + .230(Z_{113}) + .168(Z_{121})$$

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการให้ครูศึกษาความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนและจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้กับนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม อีกทั้งโรงเรียน

ได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อสถาบันอื่นได้เป็นจำนวนมากขึ้น ครูมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการสอน การจัดกิจกรรมและประเมินตามหลักสูตร มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน มีการนำผลจากการประเมินนักเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาและปรับปรุง และครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา และปรับปรุงโรงเรียนในทุกด้าน นอกจากนี้สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้บริหารและครูร่วมแก้ปัญหาสถานศึกษาด้วยความสามัคคี ผู้บริหารและครูปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญและผู้บริหารดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชารัตน์ ธรรมรัตน์จินดา (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสามารถสรุปอภิปรายเป็นประเด็นสำคัญรายด้านดังนี้

1.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนจัดทำโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องครูมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ครูมีการศึกษาความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sammons, Hillman, and Mortimore (1994) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกับประสิทธิผลของโรงเรียนที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพประกอบด้วย ความเป็นผู้นำทางด้านวิชาชีพ การมีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีสภาพแวดล้อมที่ดี มุ่งเน้นคุณภาพการเรียนการสอน มีความหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีระบบการเสริมแรงทางบวก มีระบบการติดตามความสำเร็จของผู้เรียน ส่งเสริมสิทธิและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการร่วมมือกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน มีการพัฒนาองค์กรอยู่ตลอดเวลา งานวิจัยของ รุติตา วิทครัตน์ (2558 : 93) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนนักเรียนระดับชั้นสูงมีความกระตือรือร้นในการศึกษาต่อ นักเรียนมีความประพฤติเรียบร้อยและอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนและนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับ Mott (1972) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง มีความคิดเห็นท่าทาง ความรู้สึก หรือพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการศึกษาแสดงออกในทางที่ดีงามสมเหตุสมผลและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม การศึกษานอกจากจะเสริมสร้างความเจริญให้แก่บุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง พัฒนาการส่วนต่างๆ อย่างเหมาะสมกับวัยด้านสติปัญญามีความรู้ใฝ่เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีความคิดสร้างสรรค์ด้านสังคม สามารถนำความรู้ความสามารถ และทักษะอันจำเป็น นำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข และด้านจิตใจ รู้จักเหตุผล มีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงามและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินกร ประเสริฐหล้า (2553 : 103) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา และปรับปรุงโรงเรียนในทุกด้านสอดคล้องกับ Bennis (1971) ซึ่งกล่าวว่าองค์กรไม่ว่าตัวบุคคลหรือองค์การทางสังคม จะต้องทำงานเพื่อรักษาตัวเองให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอก โดยอาศัยพื้นฐานความเป็นระบบเปิดขององค์กรองค์การที่มีประสิทธิผลคือ จะต้องมีการสร้างที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุติตา วิทครัตน์ (2558 : 94) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูร่วมแก้ปัญหาสถานศึกษาด้วยความสามัคคี ผู้บริหารดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างราบรื่น ผู้บริหารและครู ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ สอดคล้อง กับแนวคิดของ Glicknam (1990) กล่าวว่า ทฤษฎีการแก้ปัญหา ภายในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะสถานศึกษา ประกอบด้วย คนหลายกลุ่ม ในการทำงานร่วมกันความขัดแย้งทางความคิดย่อมเกิดขึ้นได้ ความขัดแย้งมากเกินไปทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ ขาดความร่วมมือ ในการทำงาน ทำลายความสามัคคีอันกลมเกลียวสร้างเป็นศัตรู และ นำไปสู่การลดประสิทธิภาพในการทำงาน และการลาออกจากงานได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในการที่จะ แก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีแก้ปัญหาของ ผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ในระดับที่เหมาะสมจะมีผลดีต่อการพัฒนางาน สามารถโน้มน้าว ความคิด ค่านิยม ความต้องการ และเป้าหมายที่ต่างกัน ให้ปรับเปลี่ยน ไปในทางเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553 : 93) ได้ศึกษา กระบวนการบริหารที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัด ปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสนับสนุนทรัพยากร และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทรัพยากรนั้นเป็น ตัวกลางหรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมของสถานศึกษาดำเนินไปได้ และทรัพยากรจะมีบทบาทต่อกิจกรรม หรือการดำเนินภารกิจของ สถานศึกษาทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพทำให้การทำงาน สำเร็จลงได้ด้วยดีอย่างมีคุณภาพสามารถสรุปอภิปรายเป็นประเด็น สำคัญรายด้าน ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ ของเป้าหมายโรงเรียน ร่วมมือทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการอบรมตาม รายวิชาที่สอนและศึกษาดูงาน ดังที่ Bass (1985) กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ซึ่งทำให้ผู้ตามเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาและจงรักภักดี เกิดความ

กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ยินดีในการทุ่มเทในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ผู้บริหารยังต้องเป็นผู้โน้มน้าวหรือ ให้การแนะนำช่วยเหลือ และชี้แนะ กระตุ้นเตือนให้ครูคิดริเริ่มงาน ใหม่ๆ ขึ้น และสามารถสร้างทีมงานในการทำงานของครู เพื่อให้ ทำหน้าที่ที่มีอบหมายได้อย่างดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ (2554) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก

2.2 การสนับสนุนทรัพยากรของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะว่าโรงเรียน มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบตามแผนงานและจัดทำ เอกสารรายงานต่อต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของ สายสมร พุทธิไสย (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรและเทคโนโลยีทาง การศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยด้านบุคลากรของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและ รายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการนิเทศและ ประเมินการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้ครูได้เข้า รับการอบรมตามรายวิชาที่สอน เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี สอนดี (2559) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ งานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ปัจจัยการบริหารของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ และด้านทรัพยากร ตามลำดับ สามารถสรุปอภิปรายเป็นประเด็นสำคัญรายด้าน ดังนี้

3.1 การจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูจัดทำแผนการเรียนรู้อย่าง เป็นระบบครุภัณฑ์ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียน การสอนและครูมีการเสริมแรงผู้เรียนอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ Hough and Duncan (1970 : 144) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของ ตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และมีความสุข ดังนั้นการจัดการเรียนรู้อาจประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล ประเมิน

ผลการเรียนรู้ หลังการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา ภูมะลี และคณะ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การมีส่วนร่วม การเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้

3.2 การพัฒนาครู โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทางโรงเรียนมีการจัดให้ครูได้รับการอบรม ตามรายวิชาที่สอน อีกทั้งยังมีการนิเทศและประเมินการสอนของครู แต่ละท่านอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนจึงจัดให้มีการศึกษาดูงาน นอกสถานที่ เพื่อให้ครูได้เกิดแนวคิดการสอนรูปแบบใหม่ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ยุวดี ประทุม (2559) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

4. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและปัจจัยด้าน บุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะ แบบผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ ต่อบุคลากรแต่ละฝ่ายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร และคณะ (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัย ด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้าน นักเรียน และปัจจัยด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ ทางบวกระดับมาก กับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

5. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและด้านบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัด ปราจีนบุรี ได้นำนโยบายและปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ โดยเข้าไป มีส่วนรวม ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา ชลาภิรมย์ (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสาธิต ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนสาธิต ได้แก่ ปัจจัยด้าน โรงเรียน ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้ ร้อยละ 95.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ปัจจัยด้านการบริหารของผู้บริหารและด้านบุคลากร ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ได้ร้อยละ 47.80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ได้นำหลักการและแนวทางเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมา บริหารการจัดการศึกษาในโรงเรียน จนเกิดประสิทธิผล ครูและ บุคลากรทางการศึกษาได้มีการพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ และ พัฒนาระบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็น สำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ตามความถนัดและตามความสนใจ มีการเรียนรู้ตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระวัฒน์ วังกะ (2558) ได้ศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในเขตจังหวัดภาคเหนือ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พฤติกรรมของ ครู และการบริหารโรงเรียน ร่วมกันทำพยากรณ์ประสิทธิผลของ โรงเรียน ได้ร้อยละ 76.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับตัวแปรที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถาน ศึกษา มี 4 ตัวแปร ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ การพัฒนาครู การกระตุ้นการใช้ปัญญา และงบประมาณ ดังนี้

6.1 การกำหนดวิสัยทัศน์สามารถพยากรณ์ประสิทธิผล ของสถานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้สอดคล้อง กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิมพรรณ สุริโย (2551 : บทความย่อ) ได้ศึกษาปัจจัย ด้านผู้บริหารศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6.2 การพัฒนาครู สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของ สถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม การสอนของครูอยู่เสมอ และส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูผู้สอนเข้ารับ การอบรมและศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาตนเอง สอดคล้อง กับ Sadi (1997) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง โอกาสการพัฒนาอาชีพสำหรับ ครูประถมในตรุกี พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็น และประสบการณ์ หาแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ จากนั้นก็นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ในการ แก้ไขปัญหาต่อไป ต่อมาก็เข้าสู่ขั้นปฏิบัติการ (Action) โดยการ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ยิยมในการพัฒนา บุคลากรที่สามารถพัฒนาผู้เข้าอบรมให้มีความรู้ทักษะและเจตคติ ที่ดีขึ้น

6.3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและประชุมทุกเดือน เพื่อสอบถามปัญหาที่พบ พร้อมทั้งช่วยกันคิดแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญตา เกื้อกุลรัฐ (2554) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน

6.4 งบประมาณ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานและรายงานผลการดำเนินงานต่อต้นสังกัดทุกปี มีการทำเอกสารการเงิน รายรับ-รายจ่ายเป็นปัจจุบัน และมีการวิเคราะห์รายละเอียดการใช้เงินในแต่ละโครงการ เพื่อหาแนวทางร่วมกันแก้ไขปัญหาที่พบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชชะเสริม สิทธิเดช (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดแผนกศึกษาธิการ แขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ปัจจัยทั้ง 6 คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านบรรยากาศในโรงเรียน ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการงานวิชาการได้ถึง ร้อยละ 55.40

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความรู้ความสามารถและปรับพฤติกรรมการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวกมากยิ่งขึ้น

1.3 ความสามารถปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนการสอนและเป็นไปตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งและควบคุมสถานการณ์ให้ได้เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินในโรงเรียน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สามารถปฏิบัติได้และเน้นการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการทำงานเป็นทีม

2.3 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้ครูเกิดเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบใหม่ๆ

2.4 ด้านการสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่องและมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2.5 ด้านการยอมรับในเป้าหมายของกลุ่ม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและวิธีการนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนสำเร็จตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.6 ด้านการตั้งความหวังในผลงานไว้สูง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละปี เพื่อให้สามารถดำเนินการให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

3. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรของโรงเรียนในจังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 งบประมาณ โรงเรียนควรมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติงานราชการประจำปี เพื่อให้มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 เทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่เหมาะสมกับวัยและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคลากรของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการสร้างสถานการณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และสามารถปฏิบัติได้จริง

4.2 การพัฒนาครู โรงเรียนควรมีการสนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา

2. ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

3. ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

4. ควรวิจัยรูปแบบการพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

เอกสารอ้างอิง

การศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรรณา ภูมะลิต และคณะ.(2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กใน ภาคตะวันออก. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 8(1), 158-172

ขวัญตา เกื้อกุลรัฐ. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขนาดกลาง อำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จิระวัฒน์ วงกะ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในเขตจังหวัดภาคเหนือ สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฐิตา วิหครัตน์. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์.

ทินกร ประเสริฐหล้า. (2553). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พิมพ์พรรณ สุริโย.(2551). ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ยุวดี ประทุม. (2555). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ราตรี สอนดี. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิชารัตน์ ธรรมรัตน์จินดา.2552. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิรัตน์ พงษ์มิตรและคณะ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สายสมร พุทธิไสย. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครเขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุขคะเสริม สิทธิเดช. (2556). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดแผนกศึกษาธิการแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2557). **ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2557.** ปราจีนบุรี: กลุ่มบริหารงานบุคคล.
- Bass, B.M. (1985). **Leadership and performance beyond expectations.** New York :The Free Press.
- Bennis. (1971). **“Toward a truly scientific management : the Concept of organization health”** in Charade. J ,(ed.) assessment of organizational effectiveness : issues, analysis, reading. pacific Palisades, calif: Goodyear Publishing Company. Inc.
- Glickman, Carl D. (1990). **Supervision of Instruction.** New York : Allyn and Bacon.
- Hough, John B. and Duncan, Jam’es K. (1970). **Teaching description and analysis.** Addison-Westlu.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.
- Mott, P.E. (1972). **The Characteristic of Effective Organization.** New York : Harper and Row.
- Robbins. 1978. **Personnel, The Management of Human Resources.** New Jersey :Prentice Hall.
- Sadi, Seffroglu Suleyman. (1997). **Elementary School Teacher Development: A Study of Professional Development Opportunities in Turkish School.** Dissertation Abstracts International. 57(7): 28078-A.
- Sammons, S. P., Hillman, J. & Mortimore, P. (1994). **Key characteristics of effective school : A review of school effectiveness research.** London, Office for Standards in Education.